

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v ljubljani na dom dostavljen:		v upravnih prejemnik:	
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	3—	četr leta	8—
na mesec	1—	na mesec	1—

Doprisk naj se frankira. Rekognisi se ne vrnejo.

Uradništvo: Knafljeva ulica 5, (L nadstrešje leve), telefonski št. 34.

Izjava ve k dan svetor invenčni nodelje in praznike.

Inserati valjajo: polnotedenski putni vrata na enkrat po 14 vin, na dvakrat po 12 vin, na trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri vožji inseracijah po dogovoru.

Upravnemu moj se podajojo narodnost, rezimacija, inserati itd.

Izjava ve k dan svetor invenčni nodelje in praznike.

Na pisanem naročilu brez izdelenja "postavite narodnost se ne ozira."

"Narodna tiskarna" telefonski št. 85.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

na Avstrije-Ogrski:		na Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—	pol leta	13—
četr leta	6—	za Ameriko in vse druge dežele:	5—
na mesec	1—	celo leto	30—

Vprašanjem glede inseratov moj se prideli za odgovor dopisnika ali znamka.

Uradništvo: Knafljeva ulica 5 (spodaj, dvorišče leve), telefonski št. 85.

Pojdi in stor! tudi ti tako!

Za narodno obrambno delo ima smisla samo omejen del slovenskega naroda, takozvano razumnost, a se te ne v toliki meri, kakor bi bilo potreba.

Velika masa slovenskega naroda, to je naše kmetsko ljudstvo pa je napram narodno obrambnemu delu še vedno apatično, deloma ker ji še nedostaja potrebne izobrazbe, deloma pa, ker gotovi krogci namenoma drže ljudstvo v nevednosti, da ne ve kakšne velikanske važnosti in kako velikega pomenu je narodna samoobramba za vse sloje slovenskega naroda.

Toda v tej veliki masi so tudi častne izjeme. Med našim kmetskim ljudstvom so možje, ki čutijo narodno, ki vedo cenni teško borbo, ki jo vodi naš narod za svoj obstanek, in ki so vsled tega tudi pripravljeni na posebne žrtve v trudopolnem tem boju.

V tem oziru nam je podal naravnost sijajen zgled domovinske ljubezni in narodne požrtvovanosti preprost kmets s Koroškega, ki je nam s prijavo, da se zavezuje za obrambni sklad 200 × 1000 plačati 200 K., poslal pismo, ki je po svoji preprostosti in po svojem globovnem pojmovanju narodnogobrambenega dela tako znacično, da je vredno, da ž njim seznamimo vso slovensko javnost.

Vrsti slovenski kmets iz okolice nemškega Beljaka nam piše:

"Odločil sem se vstopiti v vrsto onih, ki žrtvujejo za sklad 200 × 1000, ker uviševam veliki pomen samooobrambe slovenskega naroda. Obenem kličem slovenskim kmetsvalcem:

Vzdramite se! Gre se za zemljo in za deco slovensko! Kaj vam hasne, ako zapusti marsikateri izmed vas znatno premoženje svojimi otrokom, ako pa jimi ne more dati narodne izobrazbe? Izgubljeni so otroci za narod s premoženjem vred! A takih otrok je pri nas na tisoč. Dragi stanovski tovariši, vstopite mnogoštevilno v narodno vojsko in pokajte, da tudi naš bedni kmetski stan neče biti zadnji, ko ga kličemo: Pojd in stor! tudi ti tako!"

ogromnimi davki. Toda s štedljivostjo se tudi doseže nekaj in pravemu rodoljubu mora biti v veselje štediti v blagor svojega naroda! — Koroški kmet, vkljenjen v verige nemškega robstva.«

Takšnega pisma, ki bi bilo prizeto s tako iskreno, plamtečo domovinsko ljubezni, že dolgo nismo čitali. In to pismo je pisal preprost koroški kmet tiki ob nemški meji, ki mu ni bila dana prilika, da bi obiskoval slovensko šolo!

Po trudopolnem dnevnem delu se je sam naučil slovenski pisati in čitati, bral je nevrudno slovenske knjige in časopise ter samoniklo iz sebe vzgojil navdušenega slovenskega rodoljuba!

Z žuljavo svojo roko, v potu svojega obraza se bori za skorjeo vsakdanjega kruha, da skromno preživi sebe in svojce. Vsak vinar mu je treba obrniti dvakrat, preden ga izda, a vkljub temu ne pomislja nitri trenotka, da bi ne položil na narodni žrtenik zanj naravnost ogromendar, ko čuje, da je domovina v nevarnosti in da poziva sinove svoje v obrambo in žrtvovanje.

Vprašamo, kdo tak je še med nami? Kje najdemo še tako zlato kot kristal čisto rodoljubje, kakor pri tem preprostem koroškem kmets?

Tega rodoljubnega kmeta, ki visoko nadkrijuje vse nas v resnično požrtvovanju domovinske ljubezni, stavimo vsakomur izmed nas v blesteč zgled in kličemo: Pojd in stor! tudi ti tako!

Češki deželni zbor.

Praga, 4. avgusta. Deželni maršal knez Lobkovic je povedal dopisniku "Nar. Listov", da ničesar ne ve o kakem sklicanju deželnega zboru češkega.

Srbški kralj Peter.

Belgrad, 4. avgusta. Nasproti poročilom listov o slabem zdravju kralja, se z merodajnih mest zatrjuje, da se kralj prav dobro počuti. Kralj dela vsak dan večje sprehole.

Kreta.

Dunaj, 4. avgusta. Turška vlada je poslala krečanskim vlastem-pokroviteljicam novo spomenico, v kateri odločno protestira proti izobesjanju grškega praporja na Kreti. Vendar prevladuje upanje, da bo

mogoče sporno zadevovo rešiti mirnim potom z ozirom na miroljubne izjave grškega kabineta.

Perzija.

Solun, 4. avgusta. Prebivalstvo je zelo razburjeno in ni nemogoče, da se med Turki vname veliko nacionalno gibanje, ki bi vlado prisili, da napove Grški vojno.

Tehran, 4. avgusta. Včeraj je zopet prišlo do velikega boja med reakcionarci in kozaki. Reakcionarci so morali bežati. Aretacije v mestu se nadaljujejo. Včeraj so prijeti bivšega finančnega ministra.

Stavka na Švedskem.

Stockholm, 4. avgusta. Dosedaj se je generalnemu stavkarskemu odboru javilo 128.000 delavcev, ki so danes ustavili delo.

Car na Angleškem.

Cowes, 4. avgusta. Včeraj zvečer je bila slavnostna gostija na russki carski ladji. Govorov ni bilo.

Cowes, 4. avgusta. Minister Izvolskij je včeraj v pogovoru z nekim časnikarjem povdral prijateljstvo med angleško in rusko vladarsko rodbino in med obema državama. To prijateljstvo je močna garancija evropskega in izvenevropskega miru. Predvsem je Perzija primera te prijateljske zvezze.

Rusija bo takoj umaknila svoje čete iz Perzije, kakor hitro bodo tam zopet urejene razmere. Upati je tudi, da bodo težkoče glede Krete prav kmalu premagane in zadeva mirnemu potomu rešena na način, ki bo vse prizadete zadovoljili.

Španija.

Notranji položaj.

Madrid, 4. avgusta. V Barceloni se življenje giblje v normalnih mejah. Železnične zveze so popravljene.

Madrid, 4. avgusta. Policija je prišla na sled obširni zaroti. Delavstvo v industrijskih krajih naj bi se istočasno uprlo vladni. Določen je bil za 2. avgust. Zaroto pa je predčasno izdal neki delavec in vladna je nato prijela voditelje.

Melila.

Madrid, 4. avgusta. Uradno se potrjujejo vesti, da so Kabili v zadnjem času upravili zopet napad na Špance. Utrpeli so pa pri tem velike izgube. Razdrli so železniško progno v dolgosti 150 metrov. Gene-

roza se kaže vrlo dobro slikarico, sorodno svojemu možu, samo da je menekev v podajanju. Prav lepi ste krajini 11 in 15, edini sta portreti študiji 49 in 50, zelo lahko delo je risba 91, in aqua forte (izjedenah) 105 in 118 pa je v teh tehničnem oziru svojega moža odločno prekosila, naj si tudi ti dve izjedenki ne stojite na previsoki stopnji dovršenosti.

Santel Avgusta (Puli) je razstavila dvoje lepih oljnatih tihozitij. Peonije (164) so izborni slikarsko delo. Lepe barve in zelo okusen aranžma.

Santel Henrika (Gorica) ima na razstavi dvoje oljnatih portretnih študij. 45: Ženska sedi pred napol zastrtim oknom, tako da se ji svetloba sijaplje preko ramen in skozi plave njene lase in 47: študijo starke, mirno sedeče pred gledalcem. Prva se po tehnični približuje držnejši maniri secesije, pa ni brez svetlobnih pogreškov, druga pa kaže vpliv Gvaileve sole in je z znatno bravuro izvedena po starejšem, gladkejšem načinu. Rodbina Santeljev kaže brez izjeme vsega spoštovanja vredne umetniške talente in zmožnosti.

Santel Saša (Pazin) je v Slovencih dobro znan grafik. Že na razstavi »Otrok« je nase opaziral z originalnostjo svoje invencije in s svojim tehničkim znanjem. Olj je to: razstavil samo dvoje, dobro uspel slike 158 »V solncu« in 169 Pazinski grad, vemo pa, da zna še mnogo več, nego je pokazal na teh dveh podo-

ral Marino je ukazal progo zopet popraviti. Iz svojega taborišča v hipodromu so Španci spustili zrakoplov, da pregledajo Guruško gorovje.

Portugalsko.

Lisabona, 4. avgusta. Včeraj je bila burna seja kortesov. Libralci so namreč sklicali manifestacijsko zborovanje, v katerem so sklenili parlamentu poslati spomenico, v kateri zahtevajo obnovitev zakonov proti jezuitom. Udeležniki so se podali v dolgem sprevodu pred parlamentom. Prodajalnice so bile zaprte v znanimje solidarnosti z demonstracijo. Zbornica pa je sploh odklonila debato o spomenici, nakar je galerija uprizorila eliko demonstracijo, ki je zavzela take dimenzije, da se je moralna seja zaključiti. Demonstracije so se nadaljevale tudi na ulici. Aretiranih je okoli 100 oseb.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Pri včerajšnji razpravi je zagovornik dr. Popović nadaljeval s svojimi razkritji, tičičimi se osebe kronškega svedoka Nastića.

Ko se je Nastić iz Belgrada vrnjal v Sarajevo je brzojavil na Cetinje: »V Novem paraziju preti nevarnost. Trgovce bo propadel. To je pomenilo toliko, kakor da mu naj pošloje denarja. Na to je prišel v Sarajevo črnogorski agent Jović ter mu dal 500 kron. Simo Jovanović, ki se naj zaslisi pričo, izpoveduje, da mu je Nastić priznal, da je videl pred začetkom ceticinskoga procesa bombe, ki so bile poslane v Črno goro. Nastić bi rad bil dobil »priček«, ki bi pričale v ceticinskem procesu, a ker ni mogel nobenega takšnega človeka dobiti, je šel sam pričat na Cetinje. S Cetinja je njemu (Jovanoviću) brzojavil, da mora pričati, da je bil v Kragujevcu, v ostalem pa mu bo že on (Nastić) povedal ustreno, kaj je treba izpovedati. Jovanović je to ponudbo odbil, ker ni hotel govoriti neresnice. Nastić je imel svojo izpoved na Cetinju točno sestavljeno; to izpoved mu je popravil brigadir Vukotić. Na razpravi je rekel Nastić, da eksistira še druge bombe, kakor one, ki so jih zaplenili v Črni gori, in da bo on te bombe že se našel. Te bombe je Nastić hotel sam napraviti. V to svrhu je po-

+ Zopet zaplemba. Državno pravdništvo je nam zaplenilo včerajšnjo številko radi dnevne vesti: »Vojaška vzgoja«. Kakšen zločin je visoka državna oblast iztaknila v tej nedolžni notici, ne vemo, ker se sploščovanim državnim organom ne zdi potrebno v zaplembenem odloku navesti paragraf, po katerem se je odredila zaplemba. Zdi se nam, da je državno oblast vzpodobel k zaplembi pravkar končan praski proces. Privočimo ji lavorike, ki si jih v tem oziru misli nabrali.

+ Bodoči klerikalni politiki. Neštetokrat smo imeli že priliko obudovati vzhledne sadove klerikalne vzgoje, ki jih nudijo ti ptiči. Pretepanja in napadi na njihove politične nasprotnike so na dnevnem redu. V pesti kol, v sreih vera, v mislih pretep, to bi bilo najprimernejše geslo

bah. Nadalje se izkazuje z gouachi 74 »Primož Trubar«, portret, ki je bil reproduciran v »Slovanu«, 122 »Pazinski grad«, 126 »Ulica v Pazinu«, skozkoz solidnimi, točno izvedenimi risbami v dveh barvah (črno-belo) na sivkastem dnu. Ta način risanja se v ostalem malo goji med sloven. umetniki; pa je škoda, ker se dade ž njim doseči imenitni efekti, kakor to najbolje kažejo Santeljeve omenjene risbe. Zelo zanimiva in spretno izvršena je njegova svetlobna študija, pastel 75: Večer. Zanimalo ga je namreč, kako se pozno na večer na ulici bijejo prameni raznobojnih lučij, prihajajočih iz razsvetljenih oken itd. — Lesorez 78 »Ex libris« končno je stilizovan po antikvarizirajočih vzorecih, kakršni so zdaj modernej zlasti v nemškem knjigotrtvu, pa ni brez znatnih trdot.

Tratnik Franc (Praga) je genialno nadarjen, originalen risar, ki se je stoprav zadnje čase začel hitreje razvijati. Sredi razvoja stoeč seveda ni brez znatnih hib, ki pa jih bogato odtehtajo velike vrline. Tako n. pr. prav rad partije, ki za celotno podobo niso ravno bistvene, docela zanemarja in ker ga pri vsaki figurji predvsem zanima obraz, v katerega faktočno z velikim mojstrstvom položi vso vpdohlevčeno psiho, so spodnji deli telesa do malega vsega fascinirajo, vse te nedostatke blagodejno zakrije, dokler svoje pozornosti ne posveti posameznostim. Slično bi bilo opominiti o risbi 107: Iskač zakladov, dočim je risb

Telefonska in brzojavna poročila.

Rekonstrukcija Bienerthovega kabinta?

Dunaj, 5. avgusta. V političnih krogih zatrjujejo, da se v kratkem prično med vlado in strankami pogajanja radi rekonstrukcije ministrstva. Iz kabinta bi pred vsem imel izstopiti pravosodni minister dr. Hohenburger, a odstopiti bi imela tudi finančni minister vitez Bilinski in minister javnih del dr. Ritt. Na Bilinskega mesto bi prišel eden izmed poslavcev poljske ljudske stranke. Nemci hočejo v rekonstrukcijo dovoliti samo pod pogojem, ako se jim obljubi, da ne postane minister nobeden izmed obstrukcionistov.

Spor radi Krete.

Carigrad 5. avgusta. Veliki vezir se je z ozirom na kretsko vprašanje izrazil tako: Mi bomo do skrajnosti branili svoje pravice do Krete. Naj se zgoditi, karkoli hoče, Turčija noče izgubiti in ne bo izgubila tega otoka.

Carigrad 5. avgusta. Turška vojna uprava se z nervozno hitrostjo pripravlja na vojno z Grško. Na grški meji je zbrana ogromna armada, ki je vsak trenutek pripravljena, da udari preko meje. Iz Carigrada odhajajo neprerljivo posebni vlaki, ki prevažajo vojaštvo in streljivo v Tesalijo.

Spopad na srbsko-turški meji.

Carigrad 5. avgusta. Vojaški poletnik v Pristini javlja, da so se pri Atmanete spopadle turške in srbske obmejne straže. Ubita sta bila dva turška vojaka, eden pa ranjen.

Zepelinu se je posrečil polet.

Kolonija 5. avgusta. Grof Zeppelin se je danes ob 11:38 s svojim zrakoplovom spustil na tla. Množica, ki je nanj čakala, mu je prijevala navdušene ovacije.

Generalna stavka na Švedskem.

Berlin 5. avgusta. Po poročilih s Švedskega je prvi dan generalne stavke potekel docela mirno. Oblasti so pravočasno odredile vse potrebno, da se ni nikjer kalil mir in da ni nikjer prislo do izgredov.

Dogodki na Španskem.

Pariz 5. avgusta. Iz Madrija javlja: Vest, da so uporniki več nun sežgali žive, je popolnoma izmišljena, res pa je, da so revolucionarji umorili več duhovnikov, ki so bili pri ljudstvu skrajno neprijibljeni. V Barceloni je zgorela biblioteka očetov piastristov, ki je obsegala 80.000 zvezkov.

Berlin 5. avgusta. »Tageblatt« javlja iz Melile: Kabilo so po noči navalili na oddelek generala Imasa in ga popolnoma potolklj. Izgube Spancev so silno velike. Posebno je veliko število padlih časnikov.

Zaroka portugalskega kralja?

London, 5. avgusta. Listi javljajo, da pride v kratkem semkaj portugalski kralj Manuel in sicer v svrho, da se zaroči z neko kraljevsko princezino.

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica ljubljanska. Mesecu juliju 1909 je vložilo 1503 strank 1.356.552 K 83 v, 1527 strank pa dvignilo 1.214.708 K 46 v, stanje vlog koncem meseca julija 1909 36.189.894 K 28 v.

Ljubljanska kreditna banka. V mesecu juliju t. l. se je vložilo na knjižnice in na tekoči račun 2.268.353 K 23 v, dvignilo pa 1.718.661 K 99 v. Skupno stanje koncem julija znaša 11.561.957 K 39 v.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice registrirana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani. Bilanca z dnem 31. julija 1909. Aktiva: Goto-vina 33.379 K 95 v, naložen denar 2.624.367 K 06 v, posojila 15.297.562 K 18 v, prehodni zneski 6.214 K 75 v, inventar 10.955 K 17 v, vrednostne listine 357.343 K 26 v, zadružni dom 201.628 K 46 v, zadružni hiši 313.974 K 41 v, zadružno zemljišče 89.253 K 50 v, zaostale obresti 142.735 K 91 v. Pasiva: Deleži 26.692 K, hranilne vloge 18.611.231 K 68 v, rezervna zaklada 28.928 K 08 v, pokojninski zaklad 30.406 K 84 v, predplačane obresti 46.524 K 81 v, upravno premoženje 19.077.414 K 65 v, denarni promet 40.510.223 K 94 v.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu juliju 1909 je 189 strank vložilo 77.347 K 73 v, 150 strank vzdignilo 37.850 K 49 v, 3 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 2450 K, stanje hranilnih vlog 1.832.233 K 96 v, stanje hipot. posojil 1.270.455 K 91 v, denarni promet 203.360 K 86 v.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu juliju 1909 je 272 strank vložilo 81.956 K 53 v, 256 strank vzdignilo 79.790 K 51 v, 33 strankam se je izplačalo posojil 44.647 K, denarni promet 317.986 K 66 v.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juliju 1909 je 304 strank vložilo 96.761 K 33 v, 272 strank vzdignilo 93.104 K 34 v, torek več

in moralno. Podpisani odbor prosi za to vse zavedne in napredne Slovence, da priskočijo »Prosveta« na pomoč s knjigami ali z denarjem.

Odbor »Prosvete«. Čebelarski shod za Stari trg pri Kočevju se vrši v nedeljo 8. t. m. pri g. Marku Jonku, pos. in županu v Dolu št. 8 ob 3 popoldne. Na shodu predaval g. nadučitelj A. Likozar. Ker za ondotni kraj še ni bilo nobenega čebelarskega shoda, se pričakuje obila udeležba.

Ljudsko knjižništvo na Koroškem je precej razširjeno, le premovalo organizirano. »Prosveta« ima na Koroškem osem javnih knjižnic. Brezvonomo je ljudsko knjižništvo velikega pomena ravno za Koroško, kjer sploh ni slovenskih šol, kaj sele slov. šolskih knjižnic. Zato posveča »Prosveta« baš temu malemu, a le-pemu delu slovenske domovine največjo pozornost. Tekom tega meseca ustanovi dve novi knjižnici v St. Juriju in v Čačah v Ziljski dolini.

Odbor »Prosvete«.

Velika narodna slavnost v Cerknem (Goriško) se vrši dne 4. in 5. septembra t. l. »Narodna čitalnica« proslavi štiridesetletnico in obenem združeno s tem slavljeni priredi cerkljanski »Sokol« velik sokolski zlet primorskih in kranjskih Sokolov.

Cela slavnost je zamišljena v večjem slogu in je pričakovati iz vseh krajov velike udeležbe. Že dosedaj, ko se še ni razposlalo na posamezna društva vabil, kar se zgodi prihodnji teden, je priglasilo že več društev, tako prosvetnih in pevskih, kakor sokolskih svojo udeležbo. To bode pravili narodni praznik, kakrsnega še niso videli naše cerkljanske gore in gotovo je, da se udeleži te slavnosti tudi priprosto ljudstvo iz vsega Cerkljanskega v ogromnem številu, tako kakor o prilikli otvoritve planinske koče na Poreznu, kamor je prihitelo na stotine in stotine domačinov. Združena odbora »Čitalnice« in »Sokola« sta že neumorno na delu in ogromno delo, ki ga bode zahtevala celo prireditev, se je razdelilo med sedem odsekov, v katerih delujejo največ čili Sokoli in naša zavedna narodna dečka, ki nastopajo na dan slavnosti v pestrih narodnih nošah. Vspored cele slavnosti v podrobnosti še ni popolnoma določen, približno pa bude sledi: V soboto, 4. septembra v mraku mirozov z baljkado po Cerknem. Po istem ustanovni obeni zbor samostojnega »Telovadnega društva Sokola« v Cerknem (dosedaj je odsek »Sokola« v Idriji z 22 rednimi telovadci). V nedeljo, 5. septembra, zjutraj budnica. Dopolne sprejetanje priglašenih društev. Ob 9. dop. slavnostno zborovanje »Narodne čitalnice« in med tem skupna skušnja vseh sokolskih društev za proste vaje ob godbi. Proizvajale se bodo celjske vaje (brate telovadce opozarjam, da se bode delala najbrž tudi 5. vaja!) Od 12. do 2. popoldne obedi po določenih goštih. Zatoči se je gospod Rudoj Pechaček, c. kr. davčni asistent v Postojni z gospico Rafaelo Satran v II. Bistrici.

Nova slovenska tvrdka v Celju. Dne 1. avgusta t. l. sta otvorila v Celju — Graška ulica št. 7 — Goričar & Leskovšek trgovino s parnjem, pisalnim in risalnim orodjem i. dr.

Akcijasta rdka Singer & Comp. opusti svojo zalogu šivalnih strojev v Celju s 1. novembrom t. l.

Ljudska veselica v Arji vasi pri Petrovčah v Savinski dolini, ki se je vršila dne 1. avgusta v prid naši šolski družbi sv. Cirila in Metoda, se je izvrstno obnesla ter donesla nad 400 kron čistega dobitka.

Ad vocem: „Moderno mučenštvo!“ Od Drave se nam piše: Glede vaše notice o ptujski »Knabenkapelle« bi priporomili, da ta otroška banda v Ptuju nadomešča — mestno godo. Zupan ptujski, pek Ornig, je tudi v tem oziru — reformator. Ta specjalista predstojnikov avtonomnih občin — graški »Arbeiterwille« in vaš list sta že dosti pisala o njegovih »vrlinah« — je zamolbil iz »varčnostnih« (!) ozirov ustanoviti kapelo nedraslih fantov. Kdor zna, pa zna! »Heil Pettau!« tudi v tem oziru. Seve le v pašaliku Ornigovem so možne take — modernitet!

Celjski mož z gnilimi jajci, trgovec G. Stiger, ki je bil nedavno radi klofute, ki jo je v svoji kulturnosti prisoli Nemcu v eni tamoznjih kavarn, sodniško obsojen na globo 120 kron, bo moral po sklepku senata nemških sodnikov — prvočno sodbo je izreklo slov. sodniški — šteti 200 kron... To pa »vahti« ne gre v glavo ter strašno obira nemške sodnike. Je pač tako, kakor piše »Arbeiterwille« z dne 4. avgusta: »Wahrlich, es ist niemand zu bemeden, der mit dieser erbärmlichen Cillier Renegatenclique zu tun hat!«

Toča je pobila v torek tudi v okolici celjski, v Trnovljah in okrog St. Jurja na Stajerskem, kjer je na pravila precejšno škodo.

Ovčje garje se širijo med otroci v nekaterih občinah radgonskega okraja na Stajerskem.

Škoda po toči v ormoškem okraju. Koliko škode je napravila zadnja toča v ormoškem okraju samo na strehah je razvidno, da je došlo do sedaj že 30 voz strešne opeke, 42 jih je pa še na poti.

Za župana v Gotovljah na Stajerskem so izvoili v soboto g. And. Antloga. Izvoljen je bil že četrtek in sicer soglasno, kar je najlepši odgovor vsem spletkom zavistnih nasprotnikov.

Tatvina v cerkvi. V stolni cerkvi v Gradcu so oropali neznanati tkipatere božje v nekem stranskem altarju. Pobrali so ji vso zlatnino, kakor ovratne verižice, zapestnice, dragulje, prstane in obeske v vrednosti več ti soč kron.

Nemci pogoreli. Svoječasno smo poročali, da so Nemci s svojimi pritožbami ustavili že započeto gradbo slovenskega društvenega doma v Brnici na Koroškem. Deželni odbor pa je njih pritožbe kot ničeve ovrgel in dovolil zidanje.

Planinske vesti. Nemška pot na Mrzlo goro pod Rinko je radi padanja skalovko zaprt, prostra in brez nevarnosti pa je slovenska steza od slapa pod Rinko. Tudi pot na Skuto je v vzroku proti Streži nevarna, vendar pa jo bodo v kratkem uredili. Na novo pa ste zaznamovali krasni poti od vrha turškega žleba na Tuško goro in Rinko. Dne 29. julija so prvi prišli iz Kamniškega sedla čez skoraj navpične skale na Planjavu poročnik A. Weysner iz Gradca z učiteljščnikoma I. Kovačem in L. Michlerjem iz Ljubljane. Pot je trajala 5 ur in je jako težavna in nevarna radi strmine in krikega kamena. Obisk planinskih koč letos ni posebno povolen. Seveda je temu vzrok slabo vreme. Frischaufov dom je obiskalo do konca julija 150, Kamniško kočo na Kamniškem sedlu 167, Češko kočo pod Grintovcem 60 in Zoisovo kočo na Kokrskem sedlu 26 planincev.

Vlak je povozil na koflaški železnici neznanega, približno 16 letnega čvrstega dečka.

Stavkati so pričeli stavci v Guttenberghausovi tiskarni v Celovcu.

Samomor starca. V ponedeljek se je obesil na travnik poleg drž. kolodvora na Opčinah pri Trstu 65 letni Jak. Ključar. Vzrok neznan.

Sokolstvo na Tržaškem. Sokolstvo je tekmo leta tudi na tržaškem ozemlju zelo oživelno. — Prej nekako dremajoči tržaški »Sokol« je to zadnje leto v prav intenzivno razvil svoje delovanje in sad temu delu je, da se že po raznih krajih okolice čuje glas po ustanovitvi Sokola. Pri Sv. Ivanu so že osnovali samostojno sokolsko društvo. V Rojanu se je v soboto večer na tako slovesen način ustanovil za sedaj odsek tržaškega Sokola, pozneje pa seveda samostojen Sokol. Isto se v kratkem zgodil na Opčinah in Barkovljah. Gotovi smo, da tudi narodno zaveden Škedenj ne bo postal v tem pogledu. Seveda treba je mnogo truda, in neumornega dela. Novim Sokolom želimo iz srca najboljšega uspeha v njegovem prekrustum delu in razvitka ob sinji Adriji. Na zdar!

Vzoren oče. Minole sobote zjutraj sta bila ob njenem prihodu iz Trsta aretovana na Reki 47 letni Ivan Stanzer in 20letna Julija Zupanc. Aretoval ju je na kolodvoru južne železnice na Reki službujoči policijski agent, in sicer zato, ker se mu je ona dvojica zdela sumljiva. Na policiji je pa Julija Zupanc povedala, da je v Trstu živila kakor lahkoživka v neki zloglasni hiši in da jo je Stanzer odvedel iz Trsta v svrho, da jo spravi v neko tolerančno hišo na Reki. Stanzer je torej izvrševal prepovedano in sramotno trgovino z dekle. A to bi bilo še najmanje. V Trstu je Julija Zupanc nekaj časa bivala pri Stanzerju, ki je čevljar in vratar neke hiše v ulici del Lazzaretto vecchio. Stanzer jo je bil namreč vzel iz tolerančne hiše. Stanzer ima pa 12letno hčerko Josipino. Nekaj dne pred kakima dvema mesecema sta Stanzer in njegova Julija ovalila na policiji nekega mladiča, češ, da je posilil in zlorabil Josipino. Dočni mladič je bil na podlagi te ovalbe aretovan, a preiskovalni sodnik, kateremu je bila poverjena ta aféra, se je kmalu prepričal, da je mladič nedolžen in ga je vsled tega izpustil. Malo dni pozneje je pa policija dobila anonimno ovadbo, da imajo v neki tolerančni hiši v starem mestu za privlačno silo neko še ne 13letno dekle. Policija je šla v hišo, ki je bila naznačena v ovadbi, in tam je res našla 12letno — Stanzerjevo hčerko Josipino. Julija Zupanc se je bila namreč vrnila v svojo prejšnjo — službo in je — sporazumno z očetom — vzel seboj tudi malo Josipino, da jo uvede — — poklic. Nesramni oče si je tako polnil želodec in žep s sramoto svoje hčerke. — Policija je aretovala lastnico one hiše, Julijo Zupanc in nezramnega očeta. A ko je bila preiskava zaključena, so bili vsi izpuščeni na svojo bodo. Stanzer in njegova Julija sta na to prišla v Ljubljano in tukaj uvedla korake, da bi se jima dovolilo tu ustanoviti tolerančno hišo. Tukajšnja — ljubljanska — policija je pisala v Trst za informacije, a ko so došle informacije iz Trsta, sta jo bila Stanzer in Julija že popihala od tu. — Trdi se, da imata Stanzer in Julija na vesti že več žrtev — mladih dekle, ki sta jih vrgla v žrelo prostitucije.

Srečkanje. Pri zadnjem žrebanju srečki laškega rdečega križa je dobila glavni dobitek v znesku 15.000 lit številka 31 v ser. 3101.

Elektro-Radiograf „Ideal“ včeraj ni mogel premeniti sporedne radi ne-jubne zaksnitve novih slik. Prenesi ga danes. Pri tem bodi omenjeno, da so se posebno vrte večerne predstave tega podjetja, pri katerih sodeluje godba, in ki imajo redno pomnožen spored občinstvu kako prijubile.

Vol je zbezjal predvčerajšnjim pri mitnici na Dunajski cesti Francetu Mesojedcu ter dirjal po Šlemburgovi in Knaflovi ulici, Cesti na Rožnik, imo Svicaire proti Koslerjevi pivovarni. Tam je šel čez dvorišče in dirjal na ljubljansko polje, kjer je podrl nekoga 14letnega dijaka in ga znatno poškodoval. Od tam je dirjal do Jarš, kjer so ga ustavili in zopet oddali gospodarju.

Kolo je bilo ukraden predvčerajšnjim na Vodnikovem trgu mesaru Juliju Klemencu. Kolo je »Styria«, črno pleskano, pneumatična na zadnjem kolenu je že poškodovana, ima ravno balanco, novo sedlo ter je brez zvonca.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z

vložilo 3656 K 99 v, 7 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 14.340 K, 316 menic se je eskomptovalo za 106.169 K, stanje vlog 350 813 K 22 v, denarni promet 455.973 K 93 v, vseh strank je bil 1419.

Sokoli!

V Ilirski Bistrici se toči le v hotelu „Ilirija“ slovansko pivo.

I 2851-4

Ustna voda
„EUODIN“
Specijalite za madlice.
4813 Glavna zaloga lekarna
Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Izpiranje ust z Odolom je prava dobrota. Gniloba v ustih, ki polagoma uniči zobe, ne napreduje več, in po vsakem izplaknjenju z Odolom se razširi po ustih okrepujoča svrhost.

Serravalo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom
k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi,
okrepca živce, poboljša
kri je
rekonvalsentom —
in malokrvnim
zelo priporočeno od zdrav-
niških avtoritet.

Izborni okus.
Večkrat odlikovan.

Nad 6000 zdravniških sprčeval.

J. SERRAVALLO, t. in kr. dnevni doberit
TRST-Barkovje.

Meteorološko poročilo,

Vrhina nad morjem 808 m. Srednji sračni tlak 786,0 mm

avgusta	Cas opaze- vanja	Stanje bare- metra v mm	Tempera- tura v m	Vetrovi	Nebo
4	9. zv.	734,7	12,3	sl. jug	dež
5	7. zj.	734,3	12,8	brevetr.	oblačno
• 2. pop.	733,9	20,7	m. svzhod sk.	oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura 12,9°,
nočna 19,6°. Padavina v 24 urah 32,9 mm.

Zahvala. 28:4

Za mnogobrojne dokaze iskre-
nega sočutja povodom bridke izgube
našega ljubljenega očeta, oz. brata,
strica itd., gospoda

Jvana Javornika

posestnika na Krki

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem
za njih tolažbo in spremstvo na po-
slednjem poti.

Posebno zahvalo izrekamo preč
duhovščini za tolažilne obiske, dalje
g. dr. Rudolf Repiču za njegovo
pozrtvovalno skrb, kjo je izkazal
rajniku med boleznjivo.

Izkreno se zahvaljujemo tudi sl.
požarni brambli, ki je spremila raj-
nika k zadnjemu počtku.

Končno srčna hvala sploh vsem,
ki so na katerikoli način izkazali
svojo ljubezen in sočutje dragemu
opokojniku, bodisi v času njegove
sboleznosti, bodisi da so ga spremili k
zadnjemu počtku.

Vsi ti dokazi ljubesni in sočutja
do nepozabnega rajnika so nam v
veliko tolažbo v teh žalostnih dneh.

Krka, dne 5. avgusta 1909.

Zahvali ostali.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 5. avgusta 1909

Torzo

Plenica za oktober	1909	za 60 kg K 13,81
Plenica za april	1910	za 50 kg K 14—
Ré za okt.	1909	za 50 kg K 9,96
Koruza za maj	1910	za 50 kg K 7,05
Oves za okt.	1909	za 60 kg K 7,55

Efektiv.

Nespremenjeno.

Strojnik

(mašinist) za parne žage, se išče.
Ponudbe naj se pošlejo na A.
Kajšč v Kočevju. 2880

Sposobni

barvarji mostov

se sprejmejo takoj.

Vprašajte pri Viljemu Pirkerju,
na želenškem mostu na Tavčarjevem
dveru pri Ljubljani. 2879

Priložnostni nakup

Kompl. naprava motorjev sesalnega plina
ca 14 PS, benzinov motor 12 PS, loko-
mobil 20 PS, kompletna električna raz-
svetljavevna naprava za ca 30 in ca 150
svetilk, različni elektromotorji, železni-
polno omrežje.

Vprašajte: Inž. Wek, hotel „Union“ v
Ljubljani. 2881-1

Popolno

špecerijsko opravo

se lahko po ceni kupi.

Ponudbe na upravnštvo „Slov.
Naroda“. 2857-2

Sposoben

delavec za telovnike

(vesti)

dobi takoj trajno mesto pri C. Be-
nediktu, Wolfsberg na Koreškem.
Zna nekaj nemški. 2886

Stelaže in

prodajalne mize

se takojo ceno prodajo.

Kje, pove I. Grebelnik v
Ljubljani. 2860-2

2 lepi posestvi

z novimi in lepimi hišami, v katerih se nahajajo gestilne
in poleg žaga, v prijetnem in prometnem kraju na Gornejškem,
se prodasta iz proste roke pod zelo
ugodnimi pogoji. 2859-2

Naslov pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Stanovanje

z 2 sobami in kuhinjo, v bližini Tur-
jaškega trga ali Rimske ceste, ido-
mirna stranka brez otrok. 2889

Ponudbe na uprav. „Sl. Naroda“.

ali 3 dijake iz boljše hiše se vzame
na stanovanje. Klavir na razpolago.
Pogoje se izve pod „M. E.“,
Bled, Zaka 85. 2882-1

3 deklice

z 2 sobami in kuhinjo, v bližini Tur-
jaškega trga ali Rimske ceste, ido-
mirna stranka brez otrok. 2889

Ponudbe na uprav. „Sl. Naroda“.

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na predaj pri LUD. SMOLETT
v Sovnicu. 2840-3

2 rjavi kobili